

opinie & analyse

Gevallen door het vaderland

Van Luik tot Ieper worden dezer dagen soldaten gehuldigd die voor België zijn gevallen in de Grote Oorlog. Maar de elf soldaten die dóór België zijn gevallen, gefusilleerd om een voorbeeld te stellen, verdienen ook in ere hersteld te worden, schrijft **PHILIPPE DE MENTEN**.

Tijdens herdenkingen van de Eerste Wereldoorlog wordt weinig gesproken over de rol die militaire rechtbanken en hun uitzonderingsmaatregelen tussen 1914 en 1918 hebben gespeeld. Nochtans werden 37.557 veroordelingen uitgesproken, waarvan 219 doodstraffen, en kregen elf soldaten de dood met de kogel.

Over die elf Belgische soldaten willen we het hebben. Ze kwamen uit alle hoeken van het land en waren van bescheiden komaf. Ze zijn gedood door kogels van het eigen land. Ze waren mensen die zo schrokken van de bommen en het geweervuur dat ze niet meer naar de frontlinie durfden. Mensen die zich niet zomaar wilden laten afslachten, mensen die zich tegen de barbarij van de oorlog verzetten, die weigerden onder dreiging te gehoorzamen.

Om hun positie op de frontlijn te verdedigen, of om de oorlog koste wat het kost tot het einde te kunnen voeren, eisten de legeroversten deze elf executies. Om een voorbeeld te stellen.

Recent historisch onderzoek heeft nochtans aangetoond dat justitie arbitrair werkte en dat er veel gerechtelijke dwalingen waren.

Aloïs Wulput, gefusilleerd op 3 juni 1918, was de laatste die voor het vuurpeloton gebracht werd. © Kenniscentrum In Flanders Fields, Ieper

Ze waren mensen die zich niet zomaar wilden laten afslachten, die zich tegen de barbarij van de oorlog verzetten

Deze elf soldaten die de 'dood met de kogel' kregen, moeten collectieve rehabilitatie krijgen. Het is de enige manier om, een eeuw na de tragische gebeurtenissen, het recht te herstellen. Er zijn geen getuigen, geen beschuldigen meer. Alles wat over-

blijft, zijn het onrecht en de barbarij. In Frankrijk eisen organisaties zoals la Fédération Nationale de la Libre Pensée of l'Association Républicaine des Anciens Combattants samen met vakbonds- en mensenrechtenorganisaties dat de 650 Fransen die gefusilleerd werden door hun republiek in 1914-1918 in eer en rechten hersteld worden. Groot-Brittannië bood al zijn excuses aan en keurde in 2005 een wet goed om 'de fouten' van zijn 256 als voorbeeld gefusilleerden 'uit te wissen'. Nieuw-Zeeland bood al in 2006 zijn excuses aan voor de vijf als voorbeeld gefusilleerden.

In België hebben nabestaanden van de elf soldaten, zoals Roger en Jos Gielen, Marie-

Rose Delahaye en de families Vandembosch-Steenbergen, in 2013 een aanvraag in die richting gedaan.

Wordt het geen tijd om die schandvlek in de geschiedenis van België uit te wissen, en ter gelegenheid van de plechtigheden voor de herdenking van de Grote Oorlog, deze elf gefusilleerden collectief in eer en recht te herstellen? Van een land dat de doodstraf heeft afgeschaft, mag je verwachten dat het federaal parlement een plechtige verklaring aflegt die de elf en hun nabestaanden rehabiliteert.

'Het is beter het risico te lopen een schuldlige te sparen dan een onschuldige te veroordelen,' zei Voltaire. Dit edelmoedige principe dat ons hopelijk dichterbij een vredelie-

vende samenleving brengt, is voor ons een richtlijn bij deze oproep.

Hij wordt gesteund door burgers, verzameld rond deze eis. Erop ingaan zou de democratie tot eer strekken.

Deze brief wordt onder meer ondertekend door Jean Bricmont (UCL), José Gotovitch (ULB), Anne Morelli (ULB) en Sam Biesemans (BEOC). De volledige lijst staat op www.clp-kvd.org

Philippe de Menten

Voorzitter

Kring voor het Vrije Denken

KORT&BONDIG

De oplossing van het verkeersdrama zit in een doosje

De berichtgeving over zware verkeersdelinquentie en de manke strafuitvoering (*DS 7 november*) zadelt de lezer vaak met een verlamd gevoel van machteloosheid op.

Dat is onterecht. Als we willen, kunnen we in enkele jaren tijd een quantumsprong maken op het gebied van verkeersveiligheid.

Hoe? Verplicht tegen 1 januari 2019 in elk Belgisch voertuig een aan een 'verkeerscloud' verbonden trackingdoosje met een elektronische identiteitskaartlezer. Koppel dat aan een slimme kilometerheffing, een rijbewijs met punten en een gedigitaliseerde justitie, drie werven die al in de steigers staan. Ziedaar de ingrediënten van een verkeersrevolutie.

Sensibilisering en zelfregulering vanwege de autoconstructeurs zijn lapmiddelen

waarvan nu al voldoende bewezen is dat ze niet werken. Met een *internet of cars* ten dienste van de democratische rechtsstaat, worden je grondrechten niet langer ondermijnd, zodra je de voordeur achter

Met een 'internet of cars' worden je grondrechten niet langer ondermijnd, zodra je de voordeur dichttrekt

je dichttrekt. Plots wordt veel mogelijk: alle chauffeurs die 100 procent op voorbeeldig rijgedrag focussen, zones 30 en 50 waar effectief niet meer dan 30 of 50 kilometer per uur wordt gereden, echt plaatselijk verkeer, autoluwe fietsroutes, snel-

heidsverlaging bij kruispunten.

Dat beeld is geen verre toekomstdroom, maar verrassend dichtbij. Na een openbare aanbesteding in 2013, moeten zo'n 800.000 vrachtwagens voor mei 2016 uitgerust zijn met een On Board Unit voor de slimme kilometerheffing, een puik staaltje van intergewestelijke samenwerking. De Vlaamse start-up RookieDongle bracht onlangs een trackingdoosje op de markt voor 150 euro, vrijwillig te installeren (*DS 6 oktober*). Vooruitziende bedrijven rusten hun bedrijfswagens nu al uit met zulke software. De resultaten zijn spectaculair. Ook alle bezwaren inzake fraude, privacy en praktische haalbaarheid zijn perfect te weerleggen, dankzij bewezen technologie als encryptie, anonimisering en datamining. De kosten voor de maatschappij zijn ver-

waarloosbaar vergeleken met de baten: bij politie, justitie en in de gezondheidszorg komen middelen vrij. Er hoeft minder geld te gaan naar infrastructuurwerken en flicscamera's. Files en de zware menselijke verkeersstol nemen af, de leefkwaliteit neemt toe.

In afwachting van de zelfrijdende wagen en een Europese voertuigreglementering die naam waardig, moet België voor één keer het voortouw nemen. Het zou meteen veruit de grootste verwezenlijking zijn van deze regering, over alle beleidsdomeinen heen. Waarop wachten we?

Dominique De Munck

Gegevensanalist bij Leefmilieu Brussel en lid van de mobiliteitsraad en fietsersbond in Begijnendijk.